

ZAKŁAD UBEZPIECZEŃ SPOŁECZNYCH

**SPRAWOZDANIE
Z WYKONANIA PLANU FINANSOWEGO
ZAKŁADU UBEZPIECZEŃ SPOŁECZNYCH
ZA 2014 ROK**

Warszawa, marzec 2015 r.

Spis treści

1.	Wprowadzenie.....	3
2.	Zdarzenia istotne dla realizacji planu w 2014 roku.....	3
3.	Przychody Zakładu.....	4
2.1	Odpis z FUS.....	6
2.2	Odpis z FEP.....	8
2.3	Inne przychody Zakładu.....	8
2.3.1	Przychody z tytułu poboru i dochodzenia składek innych niż na FUS.....	9
2.3.2	Przychody z tytułu zwrotu kosztów obsługi świadczeń zleconych Zakładowi do wypłaty.....	11
2.3.3	Pozostałe przychody.....	12
4.	Koszty działalności Zakładu.....	13
4.1	Amortyzacja.....	15
4.2	Materiały i energia.....	16
4.3	Usługi obce.....	17
4.4	Podatki i opłaty.....	20
4.5	Wynagrodzenia.....	21
4.6	Ubezpieczenia społeczne i inne świadczenia.....	22
4.7	Pozostałe koszty.....	24
4.8	Koszty finansowe.....	24
4.9	Pozostałe koszty operacyjne.....	24
5.	Wydatki inwestycyjne.....	25
6.	Odsetki do otwartych funduszy emerytalnych.....	25
7.	Wynik finansowy.....	25
8.	Środki finansowe.....	25
9.	Zobowiązania, należności i zapasy.....	25

1. Wprowadzenie

Plan finansowy Zakładu Ubezpieczeń Społecznych na 2014 r. zatwierdzony został przez Radę Nadzorczą ZUS Uchwałą nr 30/V/IV/2013 z dnia 23 września 2013 r. Plan ten uwzględniał wysokość odpisu z FUS na działalność Zakładu w kwocie 3.430.000 tys. zł, czyli identycznej jak w 2013 roku. W toku prac legislacyjnych nad ustawą budżetową na 2014 rok wysokość odpisu nie uległa zmianie.

W trakcie roku 2014 Rada Nadzorcza ZUS zatwierdziła dwie zmiany do Planu finansowego Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, w zakresie niektórych pozycji przychodów oraz kosztów działalności bieżącej. Zmiany zostały zatwierdzone Uchwałą nr 22/VI/IV/2014 Rady Nadzorczej ZUS z dn. 16 czerwca 2014 r. oraz Uchwałą nr 49/X/IV/2014 Rady Nadzorczej ZUS z dnia 15 grudnia 2014 r.

Realizując zalecenie Najwyższej Izby Kontroli o konieczności ujednoczenia sposobu prezentacji *Sprawozdania z wykonania planu finansowego Zakładu Ubezpieczeń Społecznych* przedkładanego do zatwierdzenia Radzie Nadzorczej ZUS z formą sprawozdania przedkładanego Ministrowi Finansów, zgodnie z przepisami rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie sprawozdawczości budżetowej, niniejszy dokument uzupełniony został o część tabelaryczną.

2. Zdarzenia istotne dla realizacji planu w 2014 roku

Zakład Ubezpieczeń Społecznych realizując nałożone na niego zadania, zawsze ma na uwadze zasady określone w art. 44 ust. 3 pkt 1 lit a) ustawy o finansach publicznych tj. dokonywanie wydatków publicznych w sposób celowy i oszczędny z zachowaniem zasad uzyskiwania najlepszych efektów z danych nakładów. Stąd też w roku 2014 kontynuowane były działania oszczędnościowe zapoczątkowane w latach poprzednich, a w szczególności:

- konsekwentnie stosowano tryb konkurencyjny wobec kontrahentów (dostawców towarów i usług) oraz rozszerzono katalog zakupów realizowanych w trybie scentralizowanym – pozwoliło to na uzyskanie korzystnych warunków cenowych wynikających z efektu skali,
- zobowiązano jednostki organizacyjne ZUS do kontynuacji racjonalnej gospodarki zapasami w szczególności: bieżącej weryfikacji potrzeb w zakresie poszczególnych asortymentów materiałowych oraz ograniczania zakupów jedynie do materiałów niezbędnych dla zapewnienia funkcjonowania jednostek, a także rozpropagowywania postaw oszczędnego zużywania zarówno materiałów jak i mediów,
- wymieniono część zużytego taboru samochodowego, dzięki czemu obniżono m.in. koszty materiałów eksploatacyjnych, paliwa oraz usług remontowych,

- prowadzono dalsze działania w zakresie koncentracji kompetencji w wybranych lokalizacjach w celu podwyższania efektywności wykorzystania posiadanych zasobów,
- kontynuowano działania w zakresie obniżenia kosztów outsorsingu usług przetwarzania danych świadczeniobiorców,
- wspierano działania na rzecz ubankowienia świadczeniobiorców (tj. zmniejszania udziału świadczeń przekazywanych za pośrednictwem Poczty na rzecz przelewów na rachunki bankowe),
- wdrożono narzędzia informatyczne (np.: workflow) umożliwiające szersze wykorzystywanie w wewnętrznym obiegu dokumentów elektronicznych jednocześnie ograniczające koszty zużycia papieru, materiałów eksploatacyjnych oraz serwisu i napraw urządzeń drukujących,
- zobowiązano pracowników do ograniczenia prowadzenia rozmów telefonicznych w celach innych niż służbowe, w uzasadnionych przypadkach obciążając ich kosztami rozmów prywatnych lub ponad przyznany limit,
- przeprowadzono działania mające na celu optymalizację i redukcję kosztów w obszarze wydruku biurowego.

Efekty podjętych działań znalazły swoje odzwierciedlenie w poziomie wykonania planu finansowego – uzyskane zostały oszczędności. Bardziej szczegółowo wpływ poszczególnych działań został omówiony w dalszej części sprawozdania. Natomiast dzięki w/w działaniom w 2014 roku możliwe było prowadzenie działalności przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych, przy niezmienionym w stosunku do 2013 roku, odpisie z FUS, który w planie finansowym Funduszu stanowi pozycję kosztową, a przeznaczony jest na działalność Zakładu. Możliwe było również utrzymanie odpisu w analogicznej wysokości w planie finansowym Zakładu na 2015 rok, a także nie wystąpiła konieczność istotnego obniżania planowanych kosztów bieżących czy wydatków na inwestycje (w stosunku do 2014 roku).

3. Przychody Zakładu

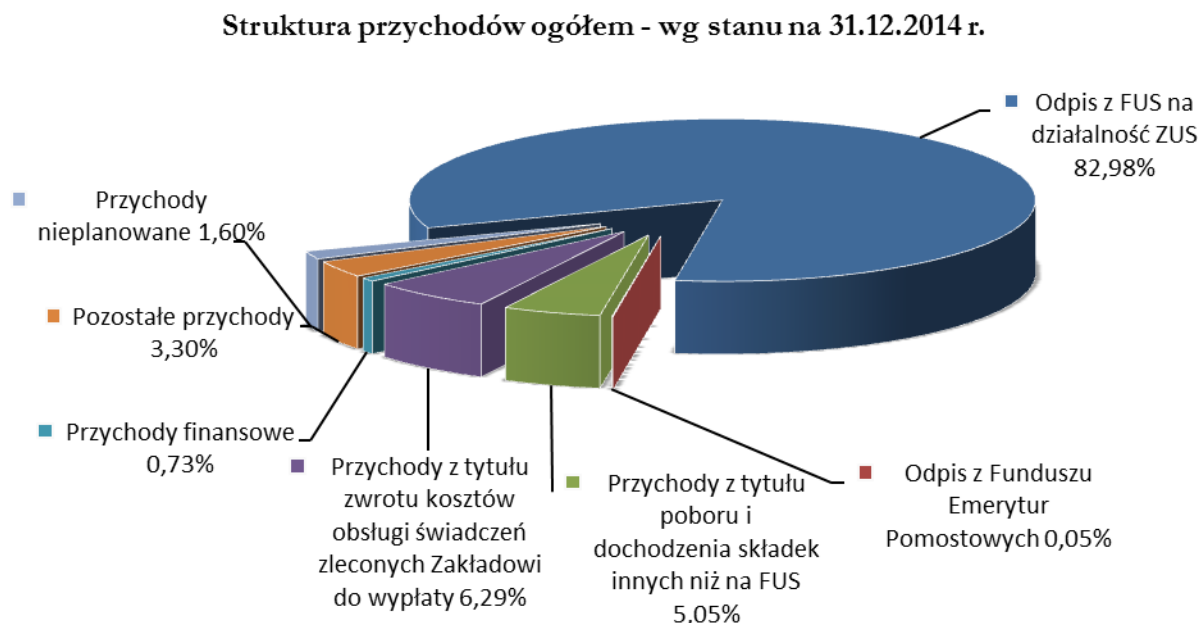
Rok 2014 był kolejnym rokiem, w którym Zakład zrealizował przychody wyższe w stosunku do przychodów zaplanowanych. Przychody Zakładu za 2014 rok (bez operacji nie mających odzwierciedlenia w przepływach finansowych) wyniosły ogółem **4.133.750 tys. zł** (tj. 102,2% planu), z czego:

- przychody planowane 4.067.695 tys. zł (tj. 100,6% planu),
- przychody nieplanowane 66.055 tys. zł.

W analogicznym okresie roku poprzedniego uzyskano przychody ogółem (bez operacji nie mających odzwierciedlenia w przepływach finansowych) w kwocie 4.139.873 tys. zł (łącznie z zyskami nadzwyczajnymi), co stanowiło 101,6% planu. W 2014 roku uzyskane przez Zakład przychody

ogółem były niższe o 6.123 tys. zł (tj. spadek o 0,15%) w stosunku do przychodów uzyskanych w roku 2013.

Struktura przychodów ogółem uzyskanych przez Zakład w 2014 roku różniła się nieznacznie od roku poprzedniego. Strukturę przychodów ogółem w 2014 roku przedstawia poniższy diagram:

Przychody planowane stanowiły 98,4% przychodów ogółem (bez operacji nie mających odzwierciedlenia w przepływach finansowych), z czego najwyższą pozycję przychodów stanowił odpis z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych na działalność Zakładu (83% przychodów ogółem). Przychody nieplanowane jakie Zakład uzyskał w 2014 roku wyniosły łącznie kwotę 66.086 tys. zł i stanowiły 1,6% przychodów ogółem.

Tabela 1. Szczegółowe zestawienie przychodów Zakładu za 2014 r.

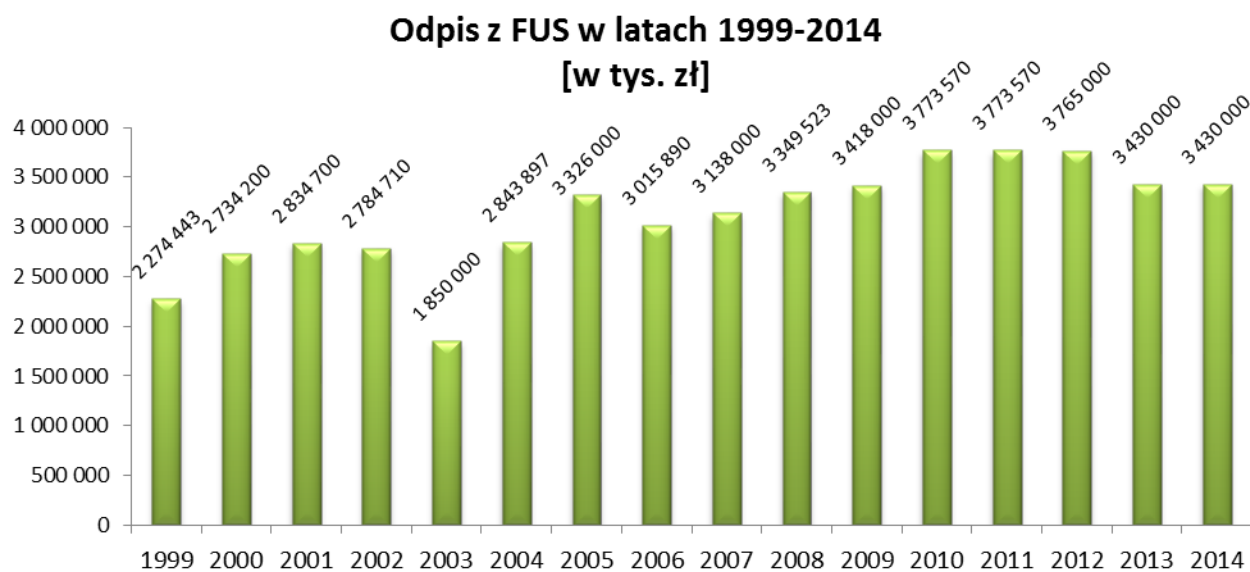
Wyszczególnienie	Plan na 2014 r.	Wykonanie	% wykonania	% wykonania
	(po zm.)	planu na	planu	planu w 2013 r.
	tys. zł	31.12.2014 r.		
1	2	3	4	5
Przychody ogółem (bez operacji nie mających odzwierciedlenia w przepływach finansowych)	4 043 584	4 133 750	102,2%	101,6%
Odpis z FUS na działalność ZUS	3 430 000	3 430 000	100,0%	100,0%
Odpis z Funduszu Emerytur Pomostowych	2 266	2 266	100,0%	100,0%
Przychody z tytułu poboru i dochodzenia składek innych niż na FUS:	199 461	208 767	104,7%	98,1%
<i>Przychody z tytułu poboru i dochodzenia składek na OFE</i>	<i>37 653</i>	<i>37 758</i>	<i>100,3%</i>	<i>96,9%</i>

<i>Przychody z tytułu poboru i dochodzenia składek na FP, FGŚP</i>	48 392	49 753	102,8%	83,2%
<i>Przychody z tytułu poboru i dochodzenia składek na ubezpieczenie zdrowotne do NFZ</i>	113 416	121 256	106,9%	106,3%
Przychody z tytułu zwrotu kosztów obsługi świadczeń zleconych Zakładowi do wypłaty:	257 075	260 079	101,2%	108,9%
<i>Rent społecznych</i>	60 912	60 097	98,7%	99,6%
<i>Zasiłków i świadczeń przedemerytalnych</i>	26 429	28 477	107,7%	137,8%
<i>Świadczeń na rzecz kombatantów</i>	25 093	25 694	102,4%	104,4%
<i>Świadczeń zbiegowych realizowanych przez KRUS</i>	16 071	15 705	97,7%	96,9%
<i>Obsługa pozostałych świadczeń</i>	128 570	130 106	101,2%	112,0%
Przychody finansowe	27 375	30 365	110,9%	93,6%
<i>Odsetki</i>	27 375	30 364	110,9%	93,6%
Pozostałe przychody	127 407	202 273	158,8%	145,4%

2.1 Odpis z FUS

Główną pozycją uzyskanych przez Zakład w 2014 roku przychodów planowanych był odpis z FUS, który w strukturze przychodów ogółem (bez operacji nie mających odzwierciedlenia w przepływach finansowych) stanowił 83%.

Kształtowanie się wysokości odpisu z FUS w latach 1999 – 2014 przedstawia poniższy wykres:

Wysokość odpisu z FUS jest ustalana co roku w ustawie budżetowej. W 2014 roku wysokość odpisu z FUS na działalność Zakładu w zatwierdzonym przez Radę Nadzorczą planie finansowym ZUS uchwałą nr 30/V/IV/2013 z dnia 23 września 2013 r. wynosiła 3.430.000 tys. zł (100% planu). W ustawie budżetowej na 2014 rok jego wysokość nie uległa zmianie i była na tym samym poziomie co w roku 2013. W ciągu lat wysokość odpisu z FUS kształtowała się na poziomie między 2 200 – 3 770 mln zł rocznie, jednak w ciągu ostatnich 5 lat jego wysokość obniżyła się o ponad 343 mln zł.

Wysokość odpisu z FUS w poszczególnych latach przedstawia poniższa tabela:

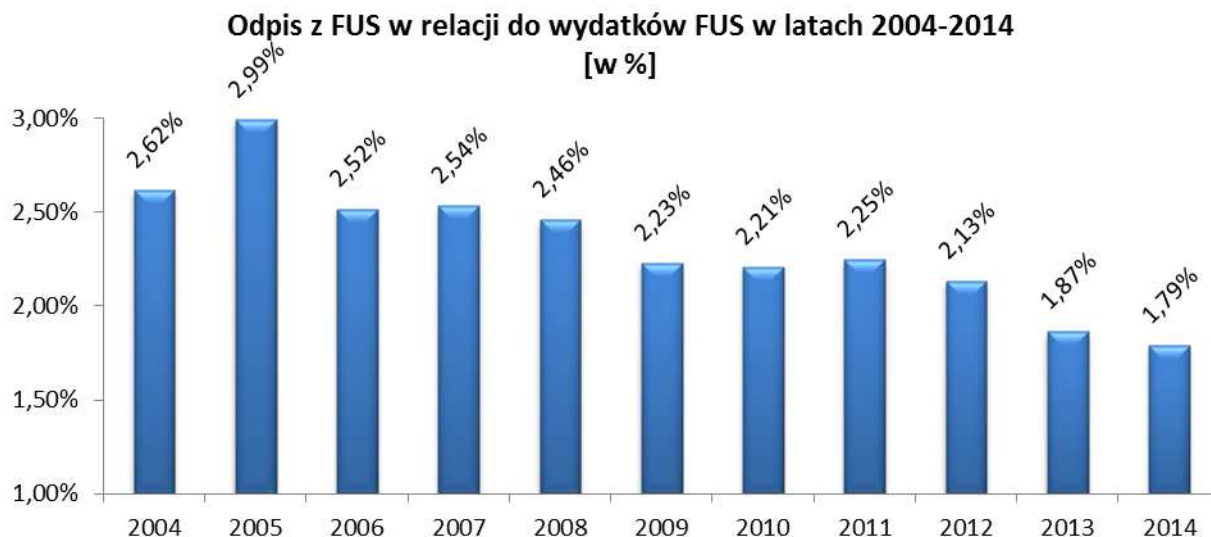
**Odpis z FUS
w relacji do przychodów z FUS**

Lata	Wartościowo	Relacja do przychodów z FUS
	tys. zł	%
1999	2 274 443	3,01
2000	2 734 200	3,33
2001	2 834 700	3,06
2002	2 784 710	2,85
2003*	1 850 000	1,83
2004	2 843 897	2,73
2005	3 326 000	2,97
2006	3 015 890	2,54
2007	3 138 000	2,49
2008	3 349 523	2,53
2009	3 418 000	2,38
2010	3 773 570	2,25
2011	3 773 570	2,33
2012	3 765 000	2,16
2013	3 430 000	1,79
2014	3 430 000	1,84

*) W 2003 r. przyznano odpis w wysokości 1,85 mld zł. Przejściowe obniżenie wysokości odpisu na 2003 r. związane było z planowanym wówczas przejęciem przez Skarb Państwa zobowiązań ZUS wobec OFE i przeznaczeniem w związku z tym nagromadzonych środków (na uregulowanie odsetek dla OFE) – na finansowanie kosztów działalności Zakładu; Skarb Państwa przejął zobowiązania ZUS z tytułu nieprzekazanych składek do OFE, stosownie do ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. (Dz.U. z 2003 r. Nr 149, poz. 1450).

Odpis z FUS na działalność ZUS stanowi koszt po stronie wydatków Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. Od 2011 roku utrzymuje się trend malejący w relacji odpisu do wydatków finansowanych ze środków funduszu.

Kształtowanie się relacji odpisu z FUS do wydatków FUS w latach 2004 – 2014 przedstawia poniższy wykres.

2.2 Odpis z FEP

Wysokość odpisu z FEP w 2014 r. wyniosła 2.266 tys. zł (tj. 100,0% planu) i była na takim samym poziomie jak w roku ubiegłym. Podobnie jak w przypadku odpisu z FUS, jego wysokość jest ustalana co roku w ustawie budżetowej. W ustawie budżetowej na 2015 rok jego wysokość pozostała na tym samym poziomie co w roku 2013 i 2014 roku.

2.3 Inne przychody Zakładu

Inne przychody Zakładu w 2014 r. w ujęciu wartościowym (łącznie z przychodami nieplanowanymi i stratami nadzwyczajnymi) wyniosły 701.515 tys. zł (tj. 114,8% planu) i były wyższe od kwoty planowanej o 90.197 tys. zł. Przychody te stanowiły 17% przychodów ogółem (bez operacji nie mających odzwierciedlenia w przepływach finansowych).

W roku 2013 analogiczne przychody wyniosły 707.607 tys. zł (tj. 110,1% planu), co stanowiło 17,1% przychodów ogółem. W stosunku do przychodów uzyskanych w 2013 roku, przychody uzyskane w 2014 roku były niższe o 6.092 tys. zł.

Przychody związane z obsługą zadań zleconych w 2014 roku wyniosły 468.846 tys. zł (tj. 102,7% planu) i stanowiły 11,3% przychodów ogółem (bez operacji nie mających odzwierciedlenia w przepływach finansowych). W analogicznym okresie roku 2013 przychody te wyniosły 494.116 tys. zł (tj. 103,1% planu) i stanowiły 11,9% przychodów ogółem. W stosunku do roku 2013 przychody związane z obsługą zadań zleconych zmniejszyły się o 25.270 tys. zł (tj. o 5,1%), na co wpłynęły przede wszystkim niższe przychody z tytułu poboru i dochodzenia składek innych niż na FUS.

W ramach przychodów związanych z obsługą zadań zleconych wyodrębnione są dwie podstawowe grupy przychodów:

- przychody z tytułu poboru i dochodzenia składek innych niż na FUS,
- przychody z tytułu zwrotu kosztów obsługi świadczeń zleconych Zakładowi do wypłaty.

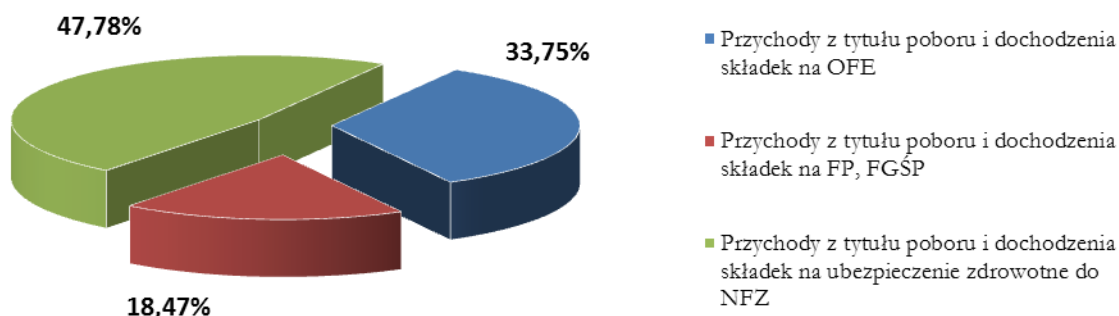
2.3.1 Przychody z tytułu poboru i dochodzenia składek innych niż na FUS

Przychody z tytułu poboru i dochodzenia składek innych niż na FUS uzyskiwane są z tytułu poboru i dochodzenia składek na otwarte fundusze emerytalne, Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych oraz ubezpieczenie zdrowotne. Przychody te ustalane są jako odsetek od wielkości składek według określonego wskaźnika (zgodnie z właściwym ustawodawstwem lub zawartymi umowami i porozumieniami).

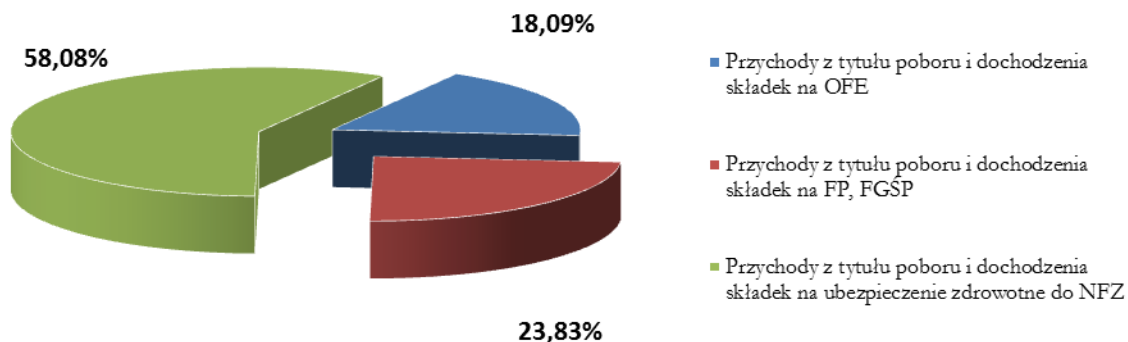
W 2014 roku Zakład uzyskał przychody z tytułu poboru i dochodzenia składek innych niż na FUS w kwocie ogółem 208.767 tys. zł (tj. 104,7% planu). W roku 2013 przychody uzyskane z tego tytułu przez Zakład wyniosły 250.160 tys. zł (tj. 98,1% planu). Porównując przychody uzyskane przez Zakład rok/roku z tego tytułu, w 2014 roku uzyskano przychody niższe o 41.393 tys. zł tj. o 16,6%, co było przede wszystkim konsekwencją zmian wynikających z reformy emerytalnej, w tym obniżenia wysokości prowizji należnej ZUS za przekazywanie składek do otwartych funduszy emerytalnych (z 0,8% do 0,4% od kwoty przekazanych składek).

Udział poszczególnych grup przychodów w osiągniętych przychodach ogółem z tytułu poboru i dochodzenia składek innych niż na FUS w 2013 i 2014 r. zaprezentowano na poniższych diagramach.

**Struktura przychodów z tytułu poboru i dochodzenia składek innych niż FUS
na dn. 31.12.2013 r.**

**Struktura przychodów z tytułu poboru i dochodzenia składek innych niż FUS
na dn. 31.12.2014 r.**

Poziom realizacji planu w zakresie poszczególnych przychodów z tytułu poboru i dochodzenia składek innych niż na FUS był zróżnicowany. W 2014 roku dominującym źródłem przychodów uzyskiwanych przez Zakład z tytułu poboru i dochodzenia składek innych niż na FUS były przychody z tytułu poboru i dochodzenia składek na ubezpieczenie zdrowotne do NFZ. W ujęciu wartościowym z tego tytułu w 2014 roku Zakład uzyskał przychody w kwocie 121.256 tys. zł, co stanowiło 106,9% planu. Przychody te były również wyższe o 1.723 tys. zł (tj. o 1,4 %) od analogicznych przychodów uzyskanych w 2013 roku – wówczas Zakład uzyskał przychody z tego tytułu w wysokości 119.533 tys. zł (tj. 106,3% planu). Jednocześnie w 2014 roku w stosunku do roku 2013 zwiększył się udział przychodów z tytułu poboru i dochodzenia składek na ubezpieczenie zdrowotne w przychodach ogółem z 2,89% do 2,93%.

W 2014 roku Zakład uzyskał również przychody z tytułu poboru i dochodzenia składek na otwarte fundusze emerytalne w kwocie 37.758 tys. zł, tj. o 0,3% wyższej od kwoty zaplanowanej na 2014 rok. Porównując przychody uzyskane z tego tytułu przez Zakład r/r, w 2014 roku były one niższe o 46.667 tys. zł (tj. o 55,3 %) – w roku 2013 Zakład uzyskał przychody z tego tytułu w wysokości 84.425 tys. zł. W konsekwencji spadku r/r wartości przychodów z tego tytułu, nastąpił również istotny spadek ich udziału w przychodach ogółem Zakładu (z 2,04% do 0,91%).

Z tytułu poboru i dochodzenia składek na Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych w 2014 roku Zakład uzyskał przychody w kwocie 49.753 tys. zł, tj. o 2,8% wyższej od kwoty zaplanowanej na 2014 rok.

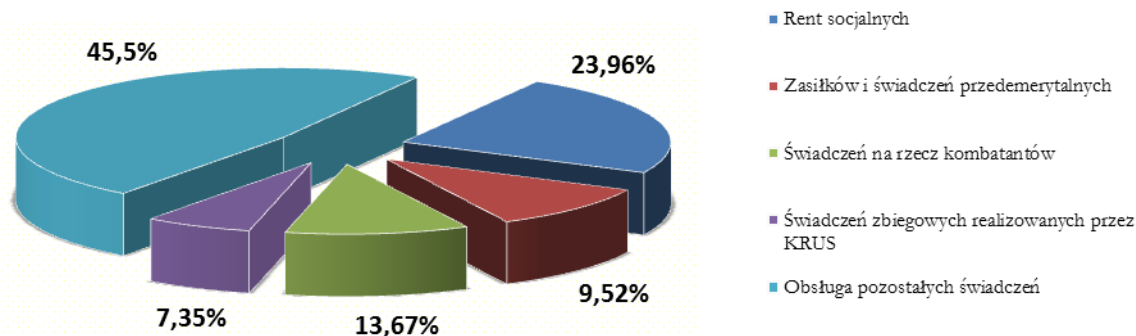
2.3.2 Przychody z tytułu zwrotu kosztów obsługi świadczeń zleconych Zakładowi do wypłaty

Przychody z tytułu zwrotu kosztów obsługi świadczeń zleconych Zakładowi do wypłaty uzyskiwane są z tytułu obsługi wypłaty rent socjalnych, zasiłków i świadczeń przedemerytalnych, świadczeń na rzecz kombatantów, świadczeń zbiegowych realizowanych przez KRUS oraz pozostałych świadczeń.

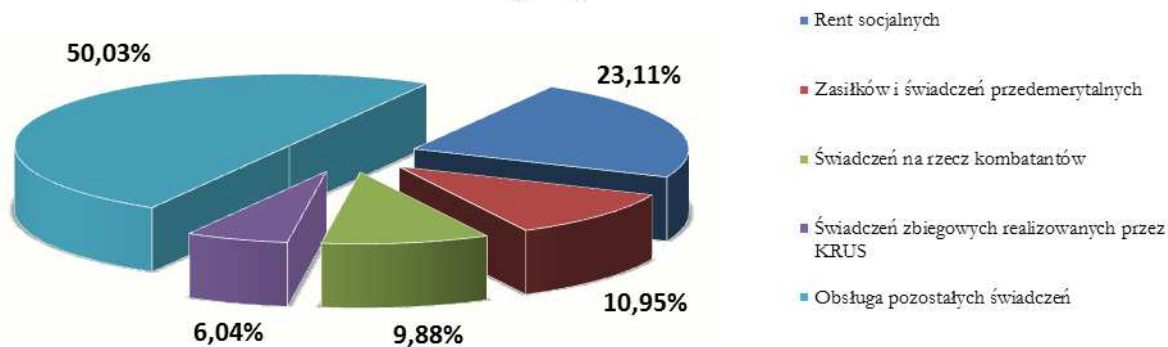
W 2014 roku Zakład uzyskał przychody z tytułu zwrotu kosztów obsługi świadczeń zleconych Zakładowi do wypłaty w kwocie ogółem 260.079 tys. zł (tj. 101,2% planu). W roku 2013 przychody uzyskane z tego tytułu przez Zakład wyniosły 243.956 tys. zł (tj. 108,9% planu). Porównując przychody uzyskane z tego tytułu przez Zakład r/r, w 2014 roku były one wyższe o 16.123 tys. zł tj. o 6,6%.

Udział poszczególnych grup przychodów w osiągniętych przychodach ogółem z tytułu zwrotu kosztów obsługi świadczeń zleconych Zakładowi do wypłaty w 2013 i 2014 r. zaprezentowano na poniższych diagramach.

Struktura przychodów z tytułu zwrotu kosztów obsługi świadczeń zleconych Zakładowi do wypłaty na dn. 31.12.2013 r.

Struktura przychodów z tytułu zwrotu kosztów obsługi świadczeń zleconych Zakładowi do wypłaty na dn. 31.12.2014 r.

Poziom realizacji planu w zakresie poszczególnych przychodów z tytułu zwrotu kosztów obsługi świadczeń zleconych Zakładowi do wypłaty był zróżnicowany. W 2014 roku dominującym źródłem przychodów uzyskiwanych przez Zakład w tej grupie przychodów były przychody z tytułu obsługi pozostałych świadczeń. W ujęciu wartościowym wyniosły one 130.106 tys. zł, co stanowiło 101,2% planu. Przychody te były również wyższe o 12.642 tys. zł (tj. o 10,8 %) od analogicznych przychodów uzyskanych w 2013 roku (117.464 tys. zł). Jednocześnie w 2014 roku w stosunku do roku 2013 zmienił się udział poszczególnych przychodów z tytułu zwrotu kosztów obsługi świadczeń zleconych Zakładowi do wypłaty w przychodach ogółem. W 2014 roku, analogicznie jak w roku poprzednim, w tej grupie przychodów największy udział w przychodach ogółem miały przychody uzyskane z tytułu obsługi pozostałych świadczeń, ich udział wzrósł z 2,84% do 3,15%. Wpływ na to miały głównie przychody uzyskane z tytułu informacji udzielanych komornikom, które wzrosły r/r o ponad 11%. Jednocześnie należy podkreślić, iż w tej grupie przychodów w 2014 roku największą dynamikę w stosunku do planu odnotowały przychody z tytułu zwrotu kosztów obsługi wypłaty zasiłków i świadczeń przedemerytalnych (107,7% planu).

2.3.3 Pozostałe przychody

W 2014 roku Zakład uzyskał pozostałe przychody z tytułu przychodów finansowych oraz pozostałych przychodów.

Przychody finansowe Zakładu wyniosły 30.365 tys. zł, z czego przychody planowane 30.364 tys. zł (tj. 110,9% planu), a nieplanowane 1 tys. zł. W relacji r/r uzyskano przychody finansowe niższe o 13.845 tys. zł, na co wpłynęło m.in. niższe oprocentowanie lokat bankowych wynikające ze spadku stóp procentowych.

Na przychody finansowe planowane składają się w szczególności odsetki, z czego dominujące to:

- odsetki od długoterminowych papierów wartościowych – kwota 13.530 tys. zł,
- odsetki od środków na rachunkach bieżących i rachunkach bankowych lokat krótkoterminowych – łącznie 8.142 tys. zł,

Przychody finansowe nieplanowane (1 tys. zł) zostały uzyskane z tytułu dodatnich różnic kursowych.

Pozostałe przychody zostały uzyskane przez Zakład w 2014 roku w kwocie 202.273 tys. zł (tj. kwocie stanowiącej 158,8% planu), z czego przychody planowane w kwocie 136.218 tys. zł (tj. 106,9% planu) oraz przychody nieplanowane w kwocie 66.085 tys. zł. Na pozostałe przychody planowane składają się głównie:

- przychody z tytułu zwrotu kosztów egzekucyjnych – kwota 73.225 tys. zł,

- wynagrodzenie za terminowe wpłacanie podatku – kwota 42.796 tys. zł,
- otrzymane odszkodowania, kary i grzywny od osób prawnych – kwota 6.527 tys. zł.

Pozostałe przychody planowane uzyskane przez Zakład w 2014 roku były wyższe o 9.370 tys. zł od analogicznych pozostałych przychodów uzyskanych w roku 2013.

Pozostałe przychody nieplanowane (kwota 66.054 tys. zł) zostały uzyskane w 2014 roku z tytułu zwrotu środków w związku z realizacją projektów z udziałem środków unijnych, w szczególności projektów: POIG 7-13 „Platforma Usług Elektronicznych dla klientów ZUS (PUE)”, POIG 7-26 „Rozwój systemu informatycznego ZUS wspomagającego udostępnianie e-usług” i UDA-POKL.05.01.01-00-009/09-03 „Poprawa jakości usług świadczonych przez ZUS na rzecz przedsiębiorców w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki”. W relacji r/r nieplanowane pozostałe przychody były wyższe o 23.621 tys. zł.

Ponadto, w 2014 roku:

- rozwiązane zostały rezerwy (5.207 tys. zł) na postępowania sądowe, niewykorzystane urlopy pracownicze oraz pozostałe rezerwy,
- dokonane zostały odpisy aktualizujące wartość inwestycji w kwocie 4.610 tys. zł,

Zdarzenia powyższe znalazły swoje odzwierciedlenie w przychodach ogółem Zakładu, natomiast jako pozycje memorialowe nie spowodowały wpływu środków pieniężnych.

Dodatkowo, w 2014 roku zostały uzyskane przez Zakład odszkodowania od ubezpieczycieli w kwocie 31 tys. zł zaprezentowane w pozycji zyski nadzwyczajne.

4. Koszty działalności Zakładu

W 2014 roku łączne koszty działalności bieżącej Zakładu z amortyzacją wyniosły **3.992.158 tys. zł** (bez operacji nie mających odzwierciedlenia w przepływach finansowych), a bez amortyzacji – 3.597.843 tys. zł. W stosunku do planu finansowego ZUS na 2014 r. zatwierdzonego przez Radę Nadzorczą ZUS, koszty działalności bieżącej ogółem z amortyzacją zostały zrealizowane przez Zakład w 93,2%, a bez amortyzacji w 92,8% planu. W roku 2013 koszty ogółem z amortyzacją wyniosły 4.079.660 tys. zł, a bez amortyzacji – 3.674.994 tys. zł. W ujęciu r/r nastąpił spadek kosztów ogółem z amortyzacją o 87.502 tys. zł (tj. o 2,1%), a bez amortyzacji o 77.151 tys. zł, tj. o 2,1%.

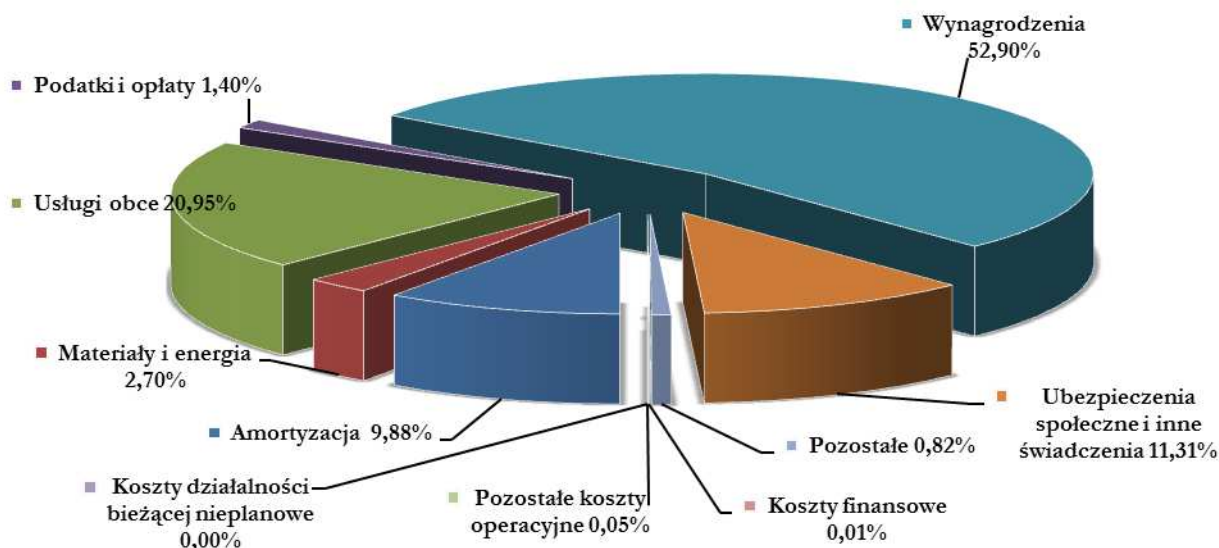
Tabela 2. Szczegółowe zestawienie kosztów działalności bieżącej Zakładu za 2014 r.

Wyszczególnienie	Plan na 2014 (po zm.) r.	Wykonanie planu na 31.12.2014 r.	% wykonania planu	% wykonania planu w 2013 r.
	tys. zł			%
1	2	3	4	5
Koszty ogółem działalności bieżącej z amortyzacją (bez operacji nie mających odzwierciedlenia w przepływach finansowych)	4 285 458	3 992 158	93,2%	95,6%
Koszty ogółem działalności bieżącej (bez amortyzacji)	3 875 458	3 597 843	92,8%	94,9%
Amortyzacja, w tym:	410 000	394 314	96,2%	103,1%
<i>amortyzacja wg stawek</i>	<i>405 020</i>	<i>391 146</i>	<i>96,6%</i>	<i>103,3%</i>
Materialy i energia	137 518	107 734	78,3%	84,7%
Usługi obce	1 026 243	836 190	81,5%	86,7%
Podatki i opłaty	65 271	55 709	85,4%	89,0%
Wynagrodzenia	2 117 818	2 111 787	99,7%	99,8%
Ubezpieczenia społeczne i inne świadczenia	480 069	451 414	94,0%	95,4%
Pozostałe	45 010	32 870	73,0%	84,4%
Koszty finansowe	1 000	341	34,1%	38,4%
Pozostałe koszty operacyjne	2 529	1 799	71,1%	88,0%

Struktura kosztów ogółem działalności bieżącej (z amortyzacją) w 2014 roku zasadniczo nie uległa zmianie w stosunku do roku 2013. Największy udział w kosztach działalności bieżącej miały koszty planowane – prawie 100,0% w tym: koszty wynagrodzeń (52,9% kosztów), usługi obce (20,9% kosztów) oraz ubezpieczenia społeczne i inne świadczenia (11,3% kosztów). Koszty nieplanowane stanowiły zaledwie 0,002% kosztów działalności bieżącej ogółem.

Strukturę kosztów ogółem działalności bieżącej z amortyzacją w 2014 roku zaprezentowano na poniższym diagramie.

**Struktura kosztów ogółem działalności bieżącej (z amortyzacją)
- wg stanu na 31.12.2014r.**

Koszty działalności bieżącej planowane z amortyzacją w 2014 roku wartościowo wyniosły 3.992.102 tys. zł (tj. 93,2% planu) i stanowiły niemalże 100% kosztów ogółem (bez operacji nie mających odzwierciedlenia w przepływach finansowych). Były one niższe od kwoty planowanej o 293.356 tys. zł. W roku poprzedzającym, koszty działalności bieżącej planowane wyniosły 4.079.601 tys. zł (tj. 95,6% planu). Zatem w ujęciu r/r spadły one o 87.499 tys. zł (tj. o 2,1%).

Ponadto, w 2014 r. Zakład poniósł stratę nadzwyczajną związaną z usuwaniem skutków zdarzeń losowych w wysokości 13 tys. zł.

4.1 Amortyzacja

Koszty amortyzacji w 2014 r. wyniosły 394.314 tys. zł i stanowiły 9,9% kosztów ogółem (bez operacji nie mających odzwierciedlenia w przepływach finansowych). Koszty amortyzacji były niższe od kwoty planowanej o 15.686 tys. zł (tj. o 3,8%). W porównaniu do roku 2013 nastąpił spadek kosztów amortyzacji o kwotę 10.352 tys. zł tj. o 2,6 % (w 2013 roku koszty amortyzacji ukształtowały się na poziomie 404.666 tys. zł).

Wysokość kosztów amortyzacji w 2014 roku była bezpośrednią konsekwencją poziomu realizacji planu rzeczowo-finansowego działalności ZUS w zakresie budowy i zakupów środków trwałych ZUS, który w roku ubiegłym został wykonany na poziomie 66,9%.

Tabela 3. Wykonanie planu finansowego za 2014 r. w zakresie kosztów amortyzacji

Wyszczególnienie	Plan na 2014 r. (po zm.)	Wykonanie planu 31.12.2014 r.	% wykonania planu	% wykonania planu w 2013 r.
1	2	3	4	5
	tys. zł		%	
Amortyzacja	410 000	394 314	96,2%	103,1%
Amortyzacja według stawek	405 020	391 146	96,6%	103,3%
Zakup wyposażenia o niskiej wartości	4 980	3 168	63,6%	81,2%

4.2 Materiały i energia

Koszty materiałów i energii w 2014 r. wyniosły 107.734 tys. zł (tj. 78,3% planu) i stanowiły 2,7% kosztów ogółem (bez operacji nie mających odzwierciedlenia w przepływach finansowych). Koszty te były niższe od kwoty planowanej o 29.784 tys. zł (tj. o 21,7%). W porównaniu do roku 2013 nastąpił spadek kosztów materiałów i energii o kwotę 4.656 tys. zł (tj. o 4,1%). W 2013 roku koszty materiałów i energii ukształtowały się na poziomie 112.390 tys. zł (tj. 84,7% planu).

Tabela 4. Wykonanie planu finansowego za 2014 r. w zakresie kosztów materiałów i energii.

Wyszczególnienie	Plan na 2014 r. (po zm.)	Wykonanie planu na 31.12.2014 r.	% wykonania planu	% wykonania planu w 2013 r.
1	2	3	4	5
	tys. zł		%	
Materiały i energia	137 518	107 734	78,3%	84,7%

Dominujący wpływ na poziom realizacji kosztów materiałów i energii w 2014 roku miały (analogicznie jak w latach ubiegłych) koszty zużycia energii zrealizowane w kwocie 65.399 tys. zł (60,7% ogółu zrealizowanych kosztów materiałów i energii). W zakresie kosztów energii plan został zrealizowany w 85,9%. Oszczędności w stosunku do planu zostały uzyskane dzięki zawartej umowie centralnej na dostawę energii elektrycznej (z firmą PGE), jak również korzystnym warunkom atmosferycznym w 2014 roku skutkującym niższym zużyciem energii cieplnej, gazu oraz oleju.

W zakresie kosztów materiałów plan finansowy został zrealizowany w kwocie 42.335 tys. zł. tj. 68,9% planu. Główne przyczyny niższego wykonania tej pozycji kosztowej w 2014 roku to:

- a) uzyskanie korzystniejszych ofert od kontrahentów (w wyniku przeprowadzonych postępowań o udzielenie zamówienia publicznego),
- b) ograniczenie kosztów zużycia papieru, materiałów eksploatacyjnych do urządzeń drukujących dzięki wdrożeniu narzędzi informatycznych (np.: workflow), umożliwiających szersze wykorzystywanie w wewnętrznym obiegu dokumentów elektronicznych,

- c) niższe zużycie materiałów i części zamiennych do biurowych urządzeń drukujących, maszyn i urządzeń poligraficznych oraz taboru samochodowego, z uwagi na mniejszą awaryjność urządzeń oraz konsekwentną wymianę wyeksploatowanych urządzeń i samochodów na nowe,
- d) ograniczanie zakupów jedynie do materiałów niezbędnych dla zapewnienia funkcjonowania jednostek organizacyjnych ZUS,
- e) zwiększenie świadomości pracowników ukierunkowanej na zmniejszanie ilości wydruków na rzecz szerszego wykorzystywania dokumentu elektronicznego.

4.3 Usługi obce

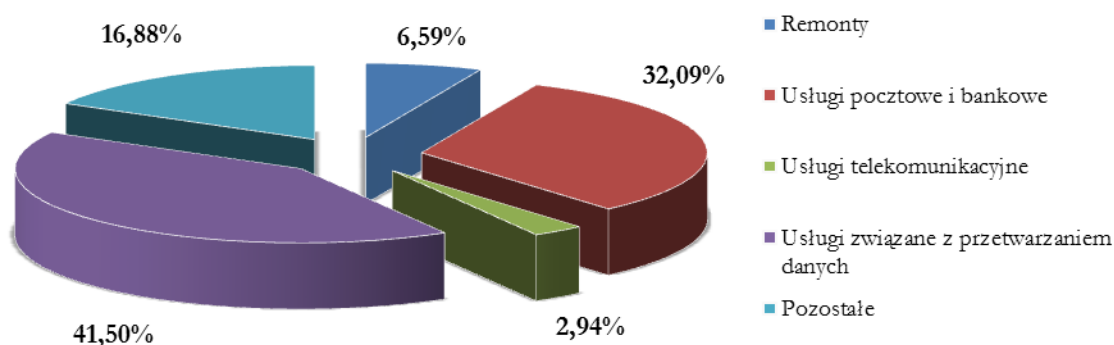
Koszty usług obcych w 2014 r. wyniosły ogółem 836.190 tys. zł (tj. 81,5% planu) i stanowiły 20,9% kosztów ogółem (bez operacji nie mających odzwierciedlenia w przepływach finansowych). Koszty usług obcych były niższe od kwoty planowanej o 190.053 tys. zł (tj. o 18,5%). W porównaniu do roku 2013 nastąpił spadek kosztów usług obcych o kwotę 62.799 tys. zł (tj. o 7,0%). W roku 2013 koszty usług obcych wyniosły 898.989 tys. zł (tj. 86,7% planu).

Tabela 5. Wykonanie planu finansowego za 2014 r. w zakresie kosztów usług obcych

Wyszczególnienie	Plan na 2014 r. (po zm.)	Wykonanie planu na 31.12.2014 r.	% wykonania planu	% wykonania planu w 2013 r.
1	2	3	4	5
	tys. zł		%	
Usługi obce	1 026 243	836 190	81,5%	86,7%
Remonty	91 764	55 064	60,0%	75,9%
<i>remonty budowlane</i>	20 000	17 344	86,7%	90,4%
<i>konservacja urządzeń</i>	71 764	37 720	52,6%	69,7%
Usługi pocztowe i bankowe	330 800	268 321	81,1%	81,9%
Usługi telekomunikacyjne	41 806	24 572	58,8%	71,1%
Usługi związane z przetwarzaniem danych	391 040	347 051	88,8%	96,4%
Pozostałe	170 833	141 182	82,6%	83,6%

Struktura kosztów usług obcych w 2014 roku była zbliżona do struktury kosztów z 2013 roku.

Struktura kosztów usług obcych - wg stanu na 31.12.2014 r.

W dalszym ciągu dominującymi są koszty usług związanych z przetwarzaniem danych (41,5% kosztów usług obcych) oraz koszty usług pocztowych i bankowych (32,1% kosztów usług obcych).

Główne przyczyny niższego wykonania kosztów w zakresie kosztów usług obcych to:

- w zakresie remontów:

- uzyskanie korzystniejszych niż pierwotnie szacowano (do projektu planu finansowego) ofert od kontrahentów na usługi remontowe, konserwacyjne i serwisowe,
- mniejsza awaryjność sprzętu, urządzeń i środków transportowych dzięki sukcesywnemu doposażeniu jednostek w nowe: stacje robocze, niszczarki oraz samochody,
- ponowna analiza potrzeb, w wyniku której zrezygnowano (całkowicie lub częściowo) z pierwotnie zaplanowanych zadań m.in. w zakresie: opieki serwisowej urządzeń i oprogramowania platformy UNIX, serwisu pogwarancyjnego macierzy CX3 oraz biblioteki i500,
- niezależny od Zakładu brak rozstrzygnięcia (w ubiegłym roku) w postępowaniu przetargowym na zakup i serwisowanie urządzeń drukujących,
- niższy rzeczywisty wzrost cen towarów i usług, niż wynikający z prognozy wskaźników makroekonomicznych przekazanych do opracowania planu.

- w zakresie usług pocztowych i bankowych:

- uzyskanie korzystnych stawek na usługi pocztowe w zakresie korespondencji,
- konsekwentny spadek udziału świadczeń przekazywanych za pośrednictwem poczty na rzecz tańszych świadczeń przesyłanych na rachunki bankowe przelewami,
- ograniczenie korespondencji przesyłanej pomiędzy jednostkami Zakładu w formie tradycyjnej, na rzecz dokumentów przesyłanych w postaci elektronicznej,

- w zakresie usług telekomunikacyjnych:

- a) uzyskanie korzystnych warunków umów w zakresie opłat za korzystanie z łączy teletransmisyjnych,
- b) konsekwentna kontrola zasadności prowadzonych rozmów oraz obciążanie pracowników kosztami prywatnych rozmów lub rozmów wykonanych ponad przyznany limit kosztów,
- c) szersze wykorzystywanie przez pracowników innych środków komunikacji niż telefonia stacjonarna tj. poczty elektronicznej czy telefonii komórkowej (stawka na połączenia komórkowe pomiędzy numerami w ramach organizacji wynosi 0 zł),

- w zakresie usług związanych z przetwarzaniem danych:

- a) zmniejszenie ilości świadczeń przetwarzanych przez ZETO m.in. na skutek przejścia przez Zakład baz świadczeniobiorców (O/Wałbrzych i O/Legnica) do przetwarzania przez własne ośrodki przetwarzania danych,
- b) zawarcie korzystniejszych umów na opiekę serwisową SAP i UNIX, rozwój PUE,
- c) przesunięcie zakończenia części zadań na kolejny rok z uwagi na: opóźnienia w pracach po stronie wykonawcy (np.: w zakresie opracowania koncepcji rozbudowy i wdrożenia funkcjonalności modułu Samoobsługi Zarządzania Podróżami Służbowymi), niezależne od Zakładu przedłużające się rozstrzygnięcia postępowań o udzielenie zamówienia publicznego (np.: w zakresie utrzymania i rozwoju EPWD),

- w zakresie usług pozostałych:

- a) wynegocjowanie przez jednostki ZUS (którym w ub.r. kończyły się umowy) korzystnych warunków na usługi czystościowe, dozór i ochronę mienia, odprowadzanie ścieków,
- b) zmniejszenie kosztów wynajmowania powierzchni biurowych na skutek przedterminowych odbiorów własnych obiektów lub całkowitej rezygnacji z kontynuowania wynajmu dodatkowej powierzchni,
- c) ograniczanie zapotrzebowania na wynajem miejsc noclegowych poza Centrami Szkoleń m.in. na skutek zwiększenia ilości szkoleń realizowanych elektronicznie z wykorzystaniem platformy e-learningowej,
- d) uzyskanie niższych niż planowano kosztów usuwania skutków zimy (odsnieżanie budynków i usuwanie sopli) na skutek łagodniejszej zimy,
- e) zmniejszenie kosztów badań dodatkowych zlecanych przez lekarzy orzeczników, na rzecz pozyskiwania dokumentacji medycznej bezpośrednio z placówek służby zdrowia,

- f) mniejszą niż pierwotnie przewidywano potrzebę zakupu odnowień certyfikatów kwalifikowanych do podpisu elektronicznego,
- g) rezygnację z części zaplanowanych zadań na skutek braku uzasadnienia do ich realizacji w obecnych warunkach funkcjonowania organizacji (np.: wykonywania operatów szacunkowych, tłumaczeń dokumentacji w dotychczasowym wymiarze, pomocy prawnej, zakupu usług konsultingowych z zakresu systemów informatycznych).

4.4 Podatki i opłaty

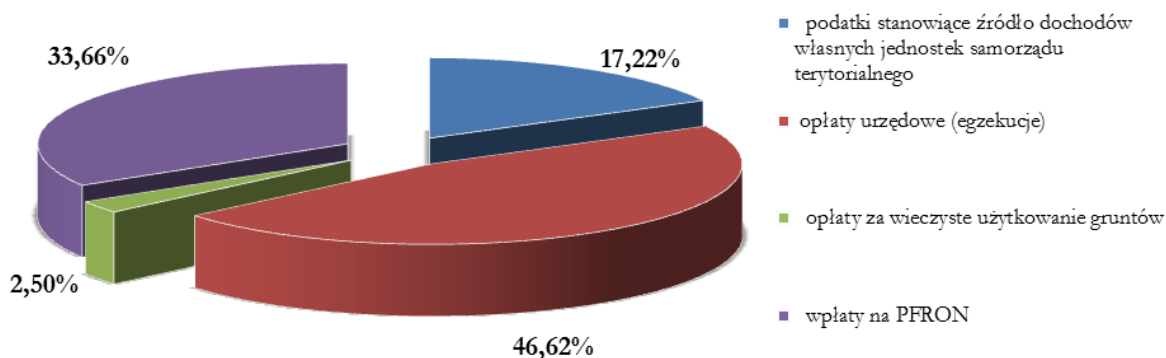
Podatki i opłaty w 2014 r. wyniosły ogółem 55.709 tys. zł (tj. 85,4% planu) i stanowiły 1,4% kosztów ogółem (bez operacji nie mających odzwierciedlenia w przepływach finansowych). Koszty podatków i opłat były niższe od kwoty planowanej o 9.562 tys. zł (tj. o 14,6%). W porównaniu do roku poprzedniego nastąpił spadek tych kosztów o kwotę 1.163 tys. zł (tj. o 2,0 %). W roku 2013 koszty podatków i opłat wyniosły 56.872 tys. zł (89,0% planu).

Tabela 6. Wykonanie planu finansowego za 2014 r. w zakresie podatków i opłat.

Wyszczególnienie	Plan na 2014 r. (po zm.)	Wykonanie planu 31.12.2014 r.	% wykonania planu	% wykonania planu w 2013 r.
1	2	3	4	5
	tys. zł			%
Podatki i opłaty	65 271	55 709	85,4%	89,0%
Podatki stanowiące źródło dochodów własnych jednostek samorządu terytorialnego	10 726	9 594	89,4%	95,6%
Opłaty urzędowe - egzekucje	29 544	25 970	87,9%	92,2%
Opłaty za wieczyste użytkowanie gruntów	1 501	1 394	92,9%	98,6%
Wpłaty na PFRON	23 500	18 751	79,8%	82,8%

Struktura kosztów podatków i opłat w 2014 roku uległa nieznacznej zmianie w stosunku do struktury kosztów z 2013 roku.

Struktura kosztów podatków i opłat - wg stanu na 31.12.2014 r.

Dominujący wpływ na poziom wykonania planu w zakresie podatków i opłat w 2014 roku miały przede wszystkim koszty i różne opłaty związane z realizacją zadań działalności statutowej ZUS, w związku z którą Zakładowi przysługują środki prawne właściwe organom administracji publicznej, tj. opłaty i koszty egzekucyjne, sądowe i komornicze itp. zrealizowane w kwocie 25.970 tys. zł (tj. 46,6% kosztów podatków i opłat). Niepełne wykonanie planu w zakresie podatków i opłat wynika z ograniczonej możliwości precyzyjnego oszacowania i zaplanowania przede wszystkim kosztów i opłat egzekucyjnych i komorniczych, które ponoszone są na rzecz organów egzekucyjnych, prowadzących na rzecz jednostek ZUS postępowania egzekucyjne. Stopień realizacji tych kosztów uzależniony jest głównie od skuteczności prowadzonych przez te organy postępowań egzekucyjnych. Ponadto, wpływ na niższe koszty egzekucyjne miało również wejście w życie ustawy abolicyjnej (ustawa z dnia 9 listopada 2012 r. o *umorzeniu należności powstałych z tytułu nieopłaconych składek przez osoby prowadzące pozarolniczą działalność* (Dz. U. z 2012 r. poz. 1551) powodujące zawieszenie części prowadzonych postępowań w egzekucji administracyjnej i sądowej w zakresie zaległości za niezapłacone składki na ubezpieczenia za okres od 01.01.1999 r do 28.02.2009 r.

Ponadto, wpływ na wykonanie planu finansowego Zakładu za 2014 rok w zakresie podatków i opłat miała wysokość wpłat dokonanych przez Zakład na PFRON (18.751 tys. zł) w 2014 roku. Kwota wpłat na PFRON w ubiegłym roku stanowiła 33,7% całości kosztów podatków i opłat. W ujęciu r/r nastąpił spadek tych kosztów o 2.771 tys. zł tj. o 12,9%. Niższe wykonanie planu w tym zakresie jest pochodną zmian legislacyjnych obowiązujących od 1.01.2011 r. dotyczących art. 22 *ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych* (Dz.U. z 2011, nr 127, poz. 721 z późn. zm.), jak również zmiany zasad dofinansowania do wynagrodzeń niepełnosprawnych pracowników wprowadzonych ustawą o budżecie na 2014 r. (Dz.U. 2013, poz. 1645) zmieniającą art. 26a *ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych*. W 2014 roku wskaźnik zatrudnienia osób niepełnosprawnych w Zakładzie wyniósł 3,07 i wzrósł r/r o 0,29.

4.5 Wynagrodzenia

Wynagrodzenia w 2014 roku wyniosły ogółem 2.111.787 tys. zł (tj. 99,7% planu) i stanowiły 52,9% kosztów ogółem (bez operacji nie mających odzwierciedlenia w przepływach finansowych). Koszty wynagrodzeń były niższe od kwoty planowanej o 6.031 tys. zł (tj. o 0,3%). W porównaniu do roku 2013 nastąpił spadek kosztów wynagrodzeń o kwotę 1.371 tys. zł (tj. o 0,06%). W roku 2013 koszty wynagrodzeń wyniosły 2.113.158 tys. zł (tj. 99,8% planu).

Tabela 7. Wykonanie planu finansowego za 2014 r. w zakresie wynagrodzeń

Wyszczególnienie	Plan na 2014 r. (po zm.)	Wykonanie planu 31.12.2014 r.	% wykonania planu	% wykonania planu w 2013 r.
1	2	3	4	5
	tys. zł		%	
Wynagrodzenia	2 117 818	2 111 787	99,7%	99,8%
Wynagrodzenia osobowe	2 102 250	2 099 928	99,9%	99,9%
Pozostałe	15 568	11 859	76,2%	81,0%

W zakresie wynagrodzeń osobowych plan został wykonany niemalże w 100%. Natomiast na niepełne wykonanie pozostałych wynagrodzeń (tj. wynagrodzeń wypłacanych z bezosobowego funduszu plac) wpłynęły następujące czynniki:

- mniejsza liczba zleczanych przez lekarzy orzeczników dodatkowych opinii i konsultacji, w związku z przedkładaniem bezpośrednio przez ubezpieczonych własnej dokumentacji medycznej,
- zniesienie wymogu wydania opinii specjalistycznej w ramach kontroli prawidłowości orzekania o czasowej niezdolności do pracy przy chorobach wskazujących na zaburzenia psychiczne (procedura Departamentu Orzecznictwa Lekarskiego z 31.03.2013 r.),
- zmniejszenie ilości wniosków o wydanie orzeczenia dla celów rentowych,
- zmniejszenie liczby kontroli zaświadczeń lekarskich ZUS ZLA, w wyniku wprowadzenia zmiany zasad wzywania na kontrolę tych zaświadczeń, zgodnie z którymi termin badania jest wyznaczany z uwzględnieniem terminu dostarczenia przesyłki awizowanej, a kontrola nie może przypadać na ostatnie dni zwolnienia lekarskiego,
- zwiększenie liczby szkoleń prowadzonych przez trenerów wewnętrznych przy jednoczesnym zmniejszeniu liczby umów cywilnoprawnych zawieranych z wykładowcami.

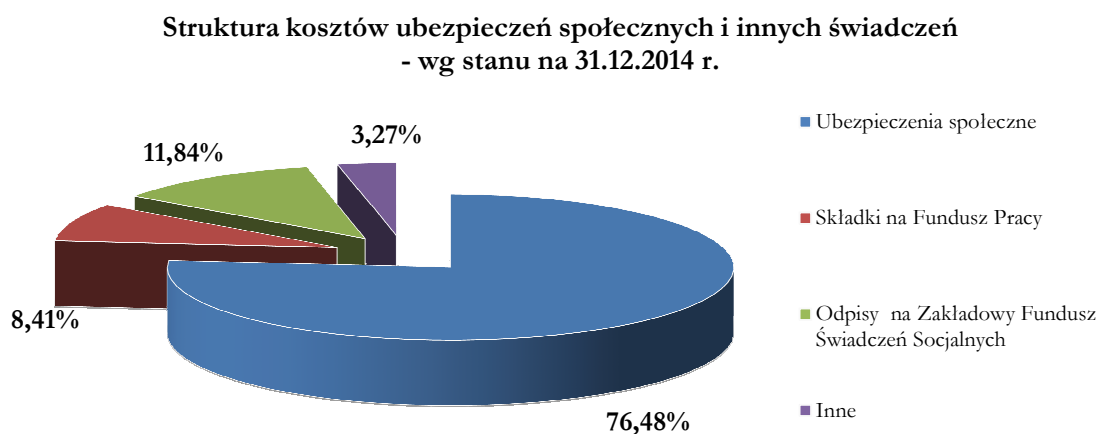
4.6 Ubezpieczenia społeczne i inne świadczenia

Ubezpieczenia społeczne i inne świadczenia w 2014 roku wyniosły ogółem 451.414 tys. zł (tj. 94,0% planu) i stanowiły 11,3% kosztów ogółem (bez operacji nie mających odzwierciedlenia w przepływach finansowych). Koszty ubezpieczeń społecznych i innych świadczeń były niższe od kwoty planowanej o 28.655 tys. zł (tj. o 6,0 %). W porównaniu do roku 2013 nastąpił spadek kosztów ubezpieczeń społecznych i innych świadczeń o kwotę 807 tys. zł (tj. o 0,2%). W roku 2013 koszty ubezpieczeń społecznych i innych świadczeń wyniosły 452 221 tys. zł (tj. 95,4% planu).

Tabela 8. Wykonanie planu finansowego za 2014 r. w zakresie ubezpieczeń społecznych i innych świadczeń.

Wyszczególnienie	Plan na 2014 r. (po zm.)	Wykonanie planu 31.12.2014 r.	% wykonania planu	% wykonania planu w 2013 r.
1	2	3	4	5
	tys. zł		%	
Ubezpieczenia społeczne i inne świadczenia	480 069	451 414	94,0%	95,4%
Składki na ubezpieczenia społeczne	353 515	345 253	97,7%	98,3%
Składki na Fundusz Pracy	50 590	37 944	75,0%	76,1%
Odpis na Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych	53 918	53 469	99,2%	99,0%
Inne	22 046	14 748	66,9%	81,2%

Struktura kosztów ubezpieczeń społecznych i innych świadczeń w 2014 roku była zbliżona do struktury kosztów z 2013 roku i przedstawiała się następująco:

Poziom wykonaniu planu w zakresie kosztów składek na ubezpieczenia społeczne stanowi bezpośrednio pochodną wykonania planu w zakresie wynagrodzeń osobowych. Niższe wykonanie planu w zakresie składek na Fundusz Pracy jest konsekwencją braku możliwości precyzyjnego oszacowania wielkości składek w tym zakresie (na moment sporządzania planu), z uwagi na okoliczności określone w art. 104a i 104b ust. 2 *ustawy z dnia 20 kwietnia 2004r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy* (Dz.U. z 2013 r. poz. 674 ze zm.) tj. zwalniające pracodawcę z obowiązku opłacania składek na FP m.in za osoby powracające z urlopu macierzyńskiego lub wychowawczego (przez okres 36 miesięcy od powrotu), jak również za pracowników powyżej 55 (kobiety) i 60 (mężczyźni) roku życia. Z uwagi na fakt, iż niektóre z tych czynników mają charakter deklaracyjny niezależny od pracodawcy, dużą trudność stanowi precyzyjne oszacowanie kosztów w tym zakresie.

4.7 Pozostałe koszty

Pozostałe koszty rodzajowe w 2014 roku wyniosły ogółem 32.870 tys. zł (tj. 73,0% planu) i stanowiły 0,8% kosztów ogółem (bez operacji nie mających odzwierciedlenia w przepływach finansowych). Pozostałe koszty były niższe od kwoty planowanej o 12.140 tys. zł (tj. o 27,0%). W porównaniu do roku 2013 nastąpił spadek pozostałych kosztów o kwotę 3.286 tys. zł (tj. o 9,1%). W roku 2013 pozostałe koszty wyniosły 36.156 tys. zł (tj. 84,4% planu).

Tabela 9. Wykonanie planu finansowego za 2014 r. w zakresie pozostałych kosztów.

Wyszczególnienie	Plan na 2014 r. (po zm.)	Wykonanie planu 31.12.2014r.	% wykonania planu	% wykonania planu w 2013 r.
1	2	3	4	5
	tys. zł			%
Pozostałe	45 010	32 870	73,0%	84,4%

W zakresie pozostałych kosztów rodzajowych najistotniejsze pozycje stanowiły: zwroty kosztów stawiennictwa osobom wzywanych przez Zakład (kwota 15.610 tys. zł) oraz koszty podróży służbowych, w tym: związanych z kontrolą (6.694 tys. zł), ze szkoleniami (3.211 tys. zł) oraz pozostałych (2.313 tys. zł). Na niższe od zakładanego wykonanie planu wpłynęły przede wszystkim niższe od zaplanowanych (o 4.571 tys. zł) koszty podróży służbowych ogółem.

4.8 Koszty finansowe

Koszty finansowe w 2014 roku (łącznie z kosztami nieplanowanymi) wyniosły ogółem 341 tys. zł (tj. 34,1% planu) i stanowiły 0,01% kosztów ogółem (bez operacji nie mających odzwierciedlenia w przepływach finansowych). Koszty planowane wyniosły 284 tys. zł, natomiast 70 tys. zł stanowiły koszty nieplanowane, w tym z tytułu ujemnych różnic kursowych 57 tys. zł. Najwyższe planowane koszty finansowe stanowiły pozostałe odsetki (220 tys. zł).

W porównaniu do roku poprzedniego nastąpił spadek kosztów finansowych (z uwzględnieniem kosztów nieplanowanych) o kwotę 43 tys. zł.

W 2014 roku Zakład poniósł również straty nadzwyczajne w wysokości 13 tys. zł

4.9 Pozostałe koszty operacyjne

Pozostałe koszty operacyjne w 2014 roku wyniosły ogółem 1.799 tys. zł (tj. 71,1 % planu) i stanowiły 0,05% kosztów ogółem (bez operacji nie mających odzwierciedlenia w przepływach finansowych). Pozostałe koszty operacyjne były niższe od kwoty planowanej o 730 tys. zł. W porównaniu do roku 2013 nastąpił spadek pozostałych kosztów operacyjnych o kwotę 3.025 tys. zł. Pozostałe koszty operacyjne Zakład ponosi głównie z tytułu zasądzonych kar, grzywien, odszkodowań oraz kosztów zastępstw procesowych. Precyzyjne zarządzanie planem

w tym zakresie jest utrudnione z uwagi na przedłużające się terminy postępowań sądowych oraz nieprzewidywalność orzeczeń sądów, orzekających w sprawach przeciwko Zakładowi.

5. Wydatki inwestycyjne

Wykonanie planu rzeczowo - finansowego działalności ZUS w zakresie budowy i zakupów środków trwałych ZUS w 2014 roku wyniosło 318.293 tys. zł. tj. 66,9 % planu. W części tabelarycznej wykonania planu informację w tym zakresie wykazano w pozycji *Nakłady na budowę, ulepszenie i zakup środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych*.

Szczegółowe informacje o poszczególnych zadaniach zawiera odrębne sprawozdanie z realizacji planu rzeczowo - finansowego działalności ZUS w zakresie budowy i zakupów środków trwałych ZUS w 2014 r.

6. Odsetki do otwartych funduszy emerytalnych

Odsetki do OFE zapłacone w 2014 roku dotyczące zaległości bieżących wyniosły 18,7 tys. zł, a odsetki tytułem zaległości dotyczących lat ubiegłych 37.363 tys. zł (tj. 95,8% zatwierdzonego w tym zakresie planu). W zatwierdzonym przez Radę Nadzorczą ZUS planie finansowym ZUS na rok 2014 (po zmianach) na ten cel zabezpieczono środki w kwocie 39.000 tys. zł.

7. Wynik finansowy

W 2014 roku wynik finansowy wyniósł 141.610 tys. zł. Na wysokość wyniku finansowego w 2014 roku miały wpływ przychody i koszty Zakładu szczegółowo opisane w części opisowej niniejszego sprawozdania.

8. Środki finansowe

Na dzień 31.12.2014 r. Zakład dysponował środkami finansowymi (po wyłączeniu środków finansowych o ograniczonej możliwości dysponowania) ogółem w kwocie 1.059.228 tys. zł, z czego środki pieniężne wyniosły 452.712 tys. zł. Środki finansowe faktycznie uzyskane przez Zakład były wyższe od szacowanych na potrzeby przewidywanego wykonania planu finansowego ZUS za rok 2014. Przyczyny wyższych niż szacowano środków finansowych na koniec roku wynikały z: uzyskania wyższych niż planowano przychodów (głównie z tytułu wpływu środków unijnych) oraz niższych kosztów bieżących i wydatków inwestycyjnych.

9. Zobowiązania, należności i zapasy

Wartość zobowiązań wg stanu na 31.12.2014 r. wyniosła 526.212 tys. zł, w tym: zobowiązań z tytułu rozrachunków – 476.239 tys. zł oraz utworzonej rezerwy na odsetki z tytułu opóźnień w przekazywaniu składek do OFE dotyczących zaległości z lat ubiegłych – 48.868 tys. zł. Wartość zapasów wg stanu na 31.12.2014 r. wyniosła 12.209 tys. zł, a należności 60.135 tys. zł.

Zakład Ubezpieczeń Społecznych
Sprawozdanie z wykonania planu finansowego za 2014 rok

Załącznik – Sprawozdanie RB-40 z wykonania, określonego w ustawie budżetowej na 2014 rok, planu finansowego Zakładu Ubezpieczeń Społecznych od początku roku do dnia 31 grudnia 2014 roku

Nazwa i adres jednostki sprawozdawczej:	Rb-40 sprawozdanie z wykonania, określonego w ustawie budżetowej na 2014 rok, planu finansowego Zakładu Ubezpieczeń Społecznych¹⁾ (nazwa jednostki) od początku roku do dnia 31 grudnia 2014 roku	Adresat:
Zakład Ubezpieczeń Społecznych ul. Szamocka 3, 5 01-748 Warszawa		Ministerstwo Finansów Departament Budżetu Państwa ul. Świętokrzyska 12 00-916 Warszawa
Numer identyfikacyjny REGON: 000017756		

Część A. Dane u układzie memoriałowym					
Poz.	Treść ²⁾	Wykonanie za rok poprzedzający rok sprawozdawczy	Rok sprawozdawczy		
			plan wg ustawy budżetowej	plan po zmianach	wykonanie
w tysiącach złotych					
1	2	3	4	5	6
I	STAN NA POCZĄTEK ROKU:				
	Środki pieniężne	600 359	260 491	370 044	370 044
	Inne aktywa finansowe	514 369	102 221	503 561	503 561
	Należności	61 041	61 041	61 158	61 158
	Zapasy	13 722	13 722	12 680	12 680
	Zobowiązania, w tym:	1 176 938	586 164	595 756	595 756
	- z tytułu odsetek za nieprzekazane składki do otwartych funduszy emerytalnych	529 353	70 000	57 594	57 594
II	PRZYCHODY OGÓŁEM	4 139 873	4 024 356	4 043 584	4 133 750
1.	Odpis z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych	3 430 000	3 430 000	3 430 000	3 430 000
2.	Odpis z Funduszu Emerytur Pomostowych	2 266	2 266	2 266	2 266
3.	Przychody z tytułu poboru i dochodzenia składek innych niż na FUS	250 160	194 600	199 461	208 767
	z tego:				
3.1.	- przychody z tytułu poboru i dochodzenia składek na otwarte fundusze emerytalne	84 425	32 792	37 653	37 758
3.2.	- przychody z tytułu poboru i dochodzenia składek na Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych	46 202	48 392	48 392	49 753
3.3.	- przychody z tytułu poboru i dochodzenia składek na ubezpieczenie zdrowotne	119 533	113 416	113 416	121 256
4.	Przychody z tytułu zwrotu kosztów obsługi świadczeń zleconych Zakładowi do wypłaty:	243 956	255 575	257 075	260 079
4.1.	- rent socjalnych	58 337	60 912	60 912	60 097
	- zasiłków i świadczeń przedemerytalnych	25 304	26 429	26 429	28 477
4.3.	- świadczeń na rzecz kombatantów	27 035	25 093	25 093	25 694
4.4.	- świadczeń zbiegowych realizowanych przez KRUS	15 816	16 071	16 071	15 705
4.5.	- obsługa pozostałych świadczeń	117 464	127 070	128 570	130 106
5.	Przychody finansowe	44 210	15 354	27 375	30 365
5.1.	- odsetki	44 209	15 354	27 375	30 364
6.	Pozostałe przychody	169 281	126 561	127 407	202 273
II.	KOSZTY	4 079 660	4 267 092	4 285 458	3 992 158
1.	Koszty według rodzaju	4 074 452	4 263 563	4 281 929	3 990 018
1.1.	amortyzacja w tym:	404 666	393 280	410 000	394 314
	- zakup wyposażenia o niskiej wartości	2 989	4 280	4 980	3 168
1.2.	- materiały i energia	112 390	137 118	137 518	107 734
1.3.	- usługi obce	898 989	1 029 243	1 026 243	836 190
1.3.1.	- remonty	51 169	91 764	91 764	55 064
1.3.2.	- usługi pocztowe i bankowe	300 717	331 000	330 800	268 321
1.3.3.	- usługi telekomunikacyjne	29 443	41 806	41 806	24 572
1.3.4.	- usługi związane z przetwarzaniem danych	371 043	391 040	391 040	347 051
1.3.5.	- pozostałe	146 617	173 633	170 833	141 182
1.4.	- podatki i opłaty, w tym:	56 872	65 271	65 271	55 709
1.4.1.	- podatki stanowiące źródło dochodów własnych jednostek samorządu terytorialnego	8 804	10 726	10 726	9 594
1.4.2.	- opłaty za wieczyste użytkowanie gruntów	1 379	1 501	1 501	1 394
1.4.3.	- opłaty urzędowe	25 167	29 544	29 544	25 970
1.4.4.	- wpłaty na PFRON	21 522	23 500	23 500	18 751

Zakład Ubezpieczeń Społecznych
Sprawozdanie z wykonania planu finansowego za 2014 rok

1.5.	- wynagrodzenia	2 113 158	2 117 818	2 117 818	2 111 787
1.5.1.	- osobowe	2 100 554	2 102 250	2 102 250	2 099 928
1.5.2.	- pozostałe	12 604	15 568	15 568	11 859
1.6.	- ubezpieczenia społeczne i inne świadczenia	452 221	475 823	480 069	451 414
1.6.1.	- składki na ubezpieczenie społeczne	346 900	353 515	353 515	345 253
1.6.2.	- składki na Fundusz Pracy	38 480	50 590	50 590	37 944
1.6.3.	- świadczenia socjalne	53 391	53 918	53 918	53 469
1.6.4.	- składki na Fundusz Emerytur Pomostowych		0	0	
1.6.5.	- inne	13 450	17 800	22 046	14 748
1.7.	- pozostałe	36 156	45 010	45 010	32 870
2.	Koszty finansowe	384	1 000	1 000	341
2.1.	- obsługa długu				
2.2.	- inne	384	1 000	1 000	341
3.	Pozostałe koszty	4 824	2 529	2 529	1 799
IV.	WYNIK ZDARZEŃ NADZWYCZAJNYCH	-4	0	0	18
1.	- zyski nadzwyczajne	3	0	0	31
2.	- straty nadzwyczajne	7	0	0	13
V.	WYNIK BRUTTO (II-III +/- IV)	60 209	-242 736	-241 874	141 610
VI.	OBOWIĄZKOWE OBCIĄŻENIA WYNIKU FINANSOWEGO				
VII.	WYNIK NETTO (V - VI)	60 209	-242 736	-241 874	141 610
VIII.	Nakłady na budowę, ulepszenie i zakup środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych	409 896	475 444	475 444	318 293
IX.	STAN NA KONIEC ROKU:				
	Środki pieniężne	370 044	2 812	87 390	452 712
	Inne aktywa finansowe	503 561	0	416 974	606 516
	Należności	61 158	61 041	61 041	60 135
	Zapasy	12 680	13 722	13 722	12 209
	Zobowiązania, w tym:	595 756	551 164	534 758	526 212
	- z tytułu odsetek za nieprzekazane składki do otwartych funduszy emerytalnych	57 594	35 000	18 594	48 868

Część B. Dane uzupełniające

Poz.	Treść ²⁾	Wykonanie za rok poprzedzający rok sprawozdawczy	Rok sprawozdawczy		wykonanie
			plan wg ustawy budżetowej	plan po zmianach	
w tysiącach złotych					
1	2	3	4	5	6
	ZOBOWIĄZANIA	595 756	551 164	534 758	526 212
1	Inne w tym:	595 756	551 164	534 758	526 212
1.1.	- wymagalne	12	0	0	31
1.2.	- z tytułu odsetek za nieprzekazane składki do otwartych funduszy emerytalnych	57 594	35 000	18 594	48 868
	LICZBA ZATRUDNIONYCH (w przeliczeniu na pełne etaty)	46 357	46 123	46 123	46 225

Część C. Dane uzupełniające

Poz.	Treść ²⁾	Wykonanie za rok poprzedzający rok sprawozdawczy	Rok sprawozdawczy		wykonanie
			plan wg ustawy budżetowej	plan po zmianach	
w tysiącach złotych					
1	2	3	4	5	6
	ZOBOWIĄZANIA według wartości nominalnej	595 756	551 164	534 758	526 212
1	Papiery wartościowe		0	0	
2	Kredyty i pożyczki, w tym zaciągnięte od:		0	0	
	- wobec sektora finansów publicznych		0	0	
	- wobec pozostałych		0	0	
3	Depozyty		0	0	
4	Inne w tym:	595 756	551 164	534 758	526 212
4.1	zobowiązania wymagalne	12			31
4.2	z tytułu odsetek za nieprzekazane składki do otwartych funduszy emerytalnych	57 594	35 000	18 594	48 868

¹⁾ niepotrzebne skreślić

²⁾ treść w kolumnie 2 - w szczegółowości wynikającej z ustawy budżetowej